

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ**

(Обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г., попр., бр. 99 от 1997 г., доп., бр. 29 и 153 от 1998 г., изм., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., изм. и доп., бр. 37 от 2004 г., попр., бр. 40 от 2004 г., изм., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., изм. и доп., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., изм. и доп., бр. 41 и 82 от 2009 г., изм. и доп., бр. 18 и 88 от 2010 г., бр. 100 от 2010 г., бр. 38, 45 и 82 от 18.05.2012 г., изм. и доп. бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 32 от 20.02.2015 г., бр. 32 и 61 от 2015 г., бр. 85, 96 от 2017 г., изм. и доп., бр. 20 от 2018 г., бр. 44 от 2019 г., изм., бр. 21 от 2020 г., изм. и доп., бр. 17 и 21 от 2021 г., изм. и доп., бр. 22 от 2022 г. доп., бр. 20 от 8.03.2024 г.)

§ 1. В чл. 2, т. 5 думите „за придобиване на професионална квалификация“ се заличават.

§ 2. В чл. 2а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така :

„Разпоредбите за насърчаване на инвестициите по глава трета и по глава четвърта, когато предоставяните насърчителни мерки са държавни помощи, са в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.), изменен и допълнен с Регламент (ЕС) 2017/1084 на Комисията от 14 юни 2017 г., Регламент (ЕС) 2020/972 на Комисията от 2 юли 2020 година, Регламент (ЕС) 2021/452 на Комисията от 15 март 2021 година, Регламент (ЕС) 2021/1237 на Комисията от 23 юли 2021 година, Регламент (ЕС) 2023/917 на Комисията от 4 май 2023 година и Регламент (ЕС) 2023/1315 на Комисията от 23 юни 2023 година, наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 651/2014".“

2. В ал. 2 след думите „Мерките за помощ“ се добавя „когато са държавни помощи“.

§ 3. В чл. 10, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се отменя;

2. Създават се нови т. 9 и т. 10:

„9. внася в Министерския съвет предложения за сключване на меморандуми или споразумения с потенциални инвеститори;

10. разработва и приема Методология за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за приоритетни инвестиционни проекти в преработващата промишленост при спазване на изискванията на Регламент № 651/2014.“

§ 4. В чл. 11, ал.1, т. 2 думите „мерките се разработват в съответствие със стратегията по чл. 10, ал. 2, т. 1“ и точката и запетая след тях се заличават.

§ 5. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„По реда на тази глава и на глава четвърта се насърчават инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи и свързаните с тях нови работни места, осъществявани на територията на Република България. Мерките по чл. 2а, ал. 2 се прилагат в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 651/2014.“

2. В ал. 2, в т. 6 думите „най-малко от 40 на сто“ се заменят с „най-малко от 25 на сто“, а думите „приемливите разходи“ се заменят с думите „допустимите разходи“.

3. В ал. 2, точка 7 се изменя така:

„7. да създават и поддържат заетост, която да е пряко свързана с осъществяването на инвестиционния проект. При заявяване на мерките по чл. 22д и чл. 22е, ал. 2, т. 1, когато се предвижда насърчаване по чл. 15, ал. 1, т. 6, трябва да са изпълнени едновременно условията на чл. 14, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 651/2014:

а) инвестиционният проект води до нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански субект в сравнение със средния им брой през предходните 12 месеца след приспадане от броя на създадените работни места на всички работни места, закрити през този период, изразени в единици труд за година;

б) всяко работно място е заето в срок до три години от приключването на инвестицията;

в) всяко работно място, създадено чрез инвестицията, се запазва в съответния регион за период от най-малко пет години от датата, на която на длъжността е назначено лице за първи път, или три години в случая на МСП, освен ако работното място е закрито между 1 януари 2020 г. и 30 юни 2021 г.“

§ 6. Чл. 15, т. 5 се изменя:

„5. финансово подпомагане за обучение на лица, заели новите работни места, свързани с инвестициите по реда на чл. 22в“.

§ 7. В чл. 16, ал. 1, т. 2, б. „а“ и б. „б“ се изменя така:

„а) съответствие на проекта с условията на схемата за регионална инвестиционна помощ и/или схема за помощ за обучение съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014, когато насърчителните мерки са държавни помощи, или

б) намерението си да приложи мярката, представляваща държавна помощ, при условие, че бъде одобрена от Европейската комисия по реда на Закона за държавните помощи в случаите, когато мярката не попада в обхвата на групово освобождаване, съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 по отношение на регионална инвестиционна помощ;“

§ 8. В чл. 22а се правят следните изменения:

1. В ал. 7 следи думите „индустриален парк“ се добавят „ или индустриална зона или технологичен парк“.

2. Ал. 10 се изменя така:

„(10) Публични предприятия с изцяло държавно или общинско участие, или смесено държавно и общинско участие, или между публични предприятия с изцяло държавно участие и държавата или община, както и техните дъщерни дружества, могат да извършват продажба, замяна или да учредяват възмездно ограничено вещно право върху имоти без търг или конкурс:

1. по искане на инвеститор, получил сертификат за клас инвестиция, и след писмено разрешение от собственика на капитала; в тези случаи се извършва оценка по реда на ал. 2 и се прилагат изискванията на ал. 3 - 8;

2. за приоритетни инвестиционни проекти по чл. 22е на цени, по-ниски от пазарните, като цената не може да бъде по-ниска от данъчната оценка на имота, след писмено разрешение от собственика на капитала, ако са изпълнени всички условия за прилагане на схемата за регионална инвестиционна помощ по Регламент (ЕС) № 651/2014, определени с правилника за прилагане на закона.

3. Ал. 11 се изменя така:

„(11) Публични предприятия с изцяло държавно или общинско участие, или смесено държавно и общинско участие, или между публични предприятия с изцяло държавно участие и държавата или община, както и техните дъщерни дружества могат да отдават под наем собствените си имоти чрез пряко договаряне след оценка от независим оценител и разрешение от собственика на капитала за приоритетни инвестиционни проекти по чл. 22е.

4. В ал. 13 думите „ал. 10, т. 2“ се променят на „ал. 10“.

§ 9. Чл. 22в се изменя така:

„Чл. 22в. По предложение на министъра на иновациите и растежа Министерският съвет може да отпуска средства за финансово подпомагане на обучението на лица, заели новите работни места, разкрити при осъществяването на инвестиция от клас А и от клас Б, когато:

1. инвестицията се осъществява във високотехнологични дейности или изцяло в административните граници на икономически необлагодетелствани региони;

2. заетостта, създадена от инвестицията, отговаря едновременно на следните условия:

а) създава и поддържа заетост, която е пряко свързана с осъществяването на инвестиционния проект.

б) инвестиционният проект води до нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански субект в сравнение със средния им брой през предходните 12 месеца след приспадане от броя на създадените работни места на всички работни места, закрити през този период, изразени в единици труд за година;

в) всяко работно място е заето в срок до три години от приключването на инвестицията;

г) всяко работно място, създадено чрез инвестицията, се запазва в съответния регион за период от най-малко пет години от датата, на която на длъжността е назначено лице за първи път, или три години в случая на МСП;

3. годишното трудово възнаграждение на заетите по трудово правоотношение в предприятието е по-високо от средното в страната за съответната икономическа дейност, в която се осъществява инвестиционният проект, по данни на Националния статистически институт за срока за поддържане на заетостта.

(2) Инвеститорът - работодател, може да проведе обучение чрез обучаваща организация или самостоятелно в рамките на средствата по ал. 1.

(3) Взаимоотношенията във връзка с обучението се уреждат съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 по отношение на помощта за обучение, и по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

§ 10. В чл. 22е, ал.1, т. 3 се изменя :

„3. предвиждат изграждане на индустриални зони с необходимата техническа инфраструктура за привличане на инвестиции или изграждане на индустриални паркове, вписани в регистъра на индустриалните паркове, при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона“.

§ 11. В чл. 22ж се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 2 се отменя.

2. Създава нова ал. 3:

„(3) Междуведомствена работна група може да бъде създадена и със заповед на министъра на иновациите и растежа във връзка със заявен инвестиционен интерес от потенциален инвеститор, предвиждащ осъществяването на проект от важно значение за икономиката на страната, попадащ в обхвата на чл. 22е.“

§ 12. В чл. 27 ал. 1 след думите "областите на дейност, посочени в чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/452" се добавят думите "които са конкретизирани в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите".

§ 13. Създава се нов чл. 31:

„Чл. 31. (1) При неизпълнение или нарушение на разпоредби на Регламент (ЕС) № 651/2014, на Закона за насърчаване на инвестициите, Правилника за прилагане на закона за насърчаване на инвестициите или условията на схемата за регионална инвестиционна помощ и схема за помощ за обучение, както и при неизпълнение на задължения по сключените договори за предоставяне на държавни помощи по насърчителни мерки, отпуснатите средства подлежат на връщане от получателя на помощта.

(2) Средствата по ал. 1 са изискуеми от момента на получаването на помощта заедно със законната лихва от тази дата.

(3) Държавните помощи по ал. 1 са публични държавни вземания и се установяват от министъра на иновациите и растежа в качеството му на администратор на помощ чрез издаване на акт за установяване на публично вземане по реда на Административно-процесуалния кодекс.

(4) Вземанията по издадените актове по ал. 3 подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите.

§ 14. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 7 думите „физически и функционално“ се заменят с „физически и/или функционално“;

2. Точка 10 се изменя:

„10. "Икономически необлагодетелствани региони" са общини, в които равнището на безработица е по-високо от средното за страната“.

3. Точка 17 се изменя така:

„17. Елементи на техническата инфраструктура са:

1. за клас А, клас Б и приоритетен проект:

а) транспортната техническа инфраструктура и съоръженията към нея (мостове, тунели, надлези, подлези, прелези и др.) по чл.64, ал. 1, т. 1 от Закона за устройство на територията;

б) преносните (довеждащите и отвеждащите) проводни (мрежи) и съоръженията към тях в урегулирана или неурегулирана територия по чл.64, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Закона за устройство на територията;

2. в случаите на голям инвестиционен проект по смисъла на чл. 2 , т. 52 от Регламент № 651/2014 разпределителните проводни и разпределителните устройства и съоръженията към тях - трансформаторни постове, електрически подстанции, понижителни и разпределителни станции "

4. Създават се нови т. 18 и 19:

„18. "Индустриална зона" е един или съвкупност от два или повече съседни поземлени имота, разположени на територии, за които съгласно устройствен план е определено предназначение за производствени дейности.

19. "Технологичен парк" е един или съвкупност от два или повече съседни имота, с преобладаващи научноизследователска и развойна дейност и/или образование, и/или информационни технологии и за иновационни дейности за технологично обновяване на производствени продукти и технологии. Допустима е допълваща инвестиционна дейност в преработващата промишленост или в друг производствен сектор."

§ 15. В Преходни и заключителни разпоредби на Закона за насърчаване на инвестициите се създава § 13:

„**§ 13.** Конкретните области на дейност на чуждестранните инвестиции, които подлежат на скрининг по чл. 27 ал. 1 се определят с ППЗНИ, взимайки предвид чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/452."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 16. В срок от три месеца от влизането в сила на този закон правилникът за прилагане на закона се привежда в съответствие с него и с Регламент (ЕС) № 651/2014.

§ 17. Схемата за регионална инвестиционна помощ SA.104691 и схемата за помощ за обучение SA.104692 са със срок на валидност до 31.12.2023г.

§ 18. Схема за регионална инвестиционна помощ и схема за помощ за обучение, освободени от задължението за уведомяване по Регламент (ЕС) № 651/2014, не се прилагат до привеждането на правилника за прилагане на закона в съответствие с Регламент (ЕС) № 651/2014 и влизат в сила едновременно с влизането в сила на изменения правилник за прилагане на закона.

§ 19. Министърът на иновациите и растежа, който е администратор на помощ, изготвя обобщена информация за всяка схема, която предоставя на Европейската комисия по реда и в сроковете, предвидени в чл. 29 от Закона за държавните помощи и чл. 11, б. „а" от Регламент (ЕС) № 651/2014.

§ 20. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник".